

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 1. De quorundam admirabili memoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

M. ANTONII MURETI

AD HIPPOLYTVM ESTENSEM,

S. R. E. CARDINALEM

ILLVSTRISSIMVM,

VARIARVM LECTIONVM

LIBER TERTIVS.

De quorundam admirabili memoria.

CAPVT I.

HIPPITAS apud Platonem, tanquam de magno quodam & præstanti bono gloriatur, posse se quinquaginta nomina semel tantum audita recitare. at hoc nihil est, præut quæ de se Seneca scribit: cuius hæc sunt è libro primo Declamationum: *Sed cum multa iam mihi ex me desideranda senectus fecerit, oculorum aciem retuderit, aurium sensum hebetauerit, neruorum firmitatem fatigauerit: inter ea qua retuli, memoria est, res ex omnibus partibus animi maximè delicata & fragilis, in quam primùm senectus incurrit. Hanc aliquando in me floruisse, ut non tantum ad usum sufficeret, sed in miraculum vsque procederet, non nego. Nam duo millia nominum recitata, quo ordine erant dicta, referebam: & ab iis qui ad audiendum præceptorem nostrum conuenerant, singulos versus à singulis datos, cum plures quàm ducenti efficerentur, ab ultimo incipiens vsque ad primum, recitabam. nec ad complectenda tantum quæ vellem, velox erat mihi memoria, sed etiam ad continenda quæ acceperat. Hæc Seneca: quæ semper mihi mirabilia, ac propè dixerim, incredibilia visa erant,*

Ant. Mureti
 Variar. Lectionum
 LIB
 25

erant, donec vidi ipse, quod nunquam credidissim.
 Habitabat Patauij in vicinia mea homo adolescens,
 genere Corsicus, honesto, vt ferebatur, & credibile
 erat, apud suos loco natus, qui eò venerat ad ius civile
 discendum: quo in studio ita diligenter & attentè an-
 nos aliquot consumpserat, vt magna iam esset de do-
 ctina illius hominum opinio. Ventitabat autem ferè
 quotidie in ædes meas, deuexo iam & inclinato Sole,
 æstas enim erat: ibique, quòd ædes satis amplæ erant,
 satisque apricæ, aut sub dio ambulans, & cum æqua-
 libus suis iucundissimè colloquens, aut saltu, aut lu-
 cta, aut trigonali pila corpus exercens, fessas studio-
 rum laboribus vires honestissimè reficiebat. rumor
 erat, tenere eum artem quandam memoriæ, cuius au-
 xilio multa efficeret, quæ credi, nisi spectata, non pos-
 sent. is cum aures meas perlatus esset, cupidus me
 incessit mirabilia illa & inaudita spectandi. eiusmodi
 enim in rebus minimè omnium auctis credulus esse
 soleo. visum est igitur, quando ipse domo mea arbi-
 tratu suo vteretur, hoc ab eo quasi exigere, vt
 quod sibi commodum foret, præsentem me, artis suæ
 specimen aliquod daret. ille nihil grauatus, libentissi-
 mo animo se, cum vellem, facturum esse respondit.
 placuit. statim, cum per ipsum mora non esset, vni
 omnes qui aderamus, in proximum cubiculum in-
 gressi, consedimus. cœpi ego dictare nomina Latina,
 Græca, Barbara, significantia, nihil significantia, tam
 varia, tam nihil inter se coherentia, tam multa, vt &
 ego dictando, & puer, cui mandatum erat, vt ea exci-
 peret, scribendo, & ceteri qui aderant, audiendo at-
 que expectando, fessi iam miris modis essemus om-
 nes. ipse vnus ex omni numero alacer ac recens, assi-
 duè plura poscebat. Sed cum ego ipse modum ali-
 quem

quæ fieri oportere dixissem, abundè mihi satisfac-
 tum iri, si vel dimidiam partem eorum quæ dicta
 erant, recitare potuisset: tùm ille fixo ad terram obtu-
 tu, magna nostra omnium expectatione, tacitus ali-
 quamdiu stetit. quid verbis opus est? vidi facinus, vt
 ille ait, mirificissimum. *ὁ δὲ μόνος ἐμὲν* exorsus lo-
 qui, planè omnia, eodem ordine, nusquam propè in-
 sistens, nusquam hæsitans; nobis stupentibus, reddi-
 dit. deinde ab vltimo incipiens, sursum versus perue-
 nit ad primum. rursus ita, vt primum, tertium, quin-
 tum, ac sic deinceps omnia diceret. quo denique quif-
 que voluerat ordine, sine vllò errore omnia referēbat.
 idem postea, cùm ei iam familiarior factus essem, sæ-
 pè expertus, vsquequaq. verum deprehendi. ipse mi-
 hi aliquando affirmavit, & erat ab omni iactantia alic-
 nissimus, se triginta sex millia nominum eo modo re-
 citare posse. Quodque admirabilius est, ita hærebant
 omnia in animo, vt vel post annum diceret, se quæ-
 cumque memoriæ commendasset, minimo negotio
 repetiturum. ego certè post multos dies facto pericu-
 lo, verum comperi. Neque hoc satis. Diuersabatur
 apud me Franciscus Molinus, patricius Venetus, ado-
 lescens optimarum artium studiis mirificè deditus,
 qui cùm se memoria parùm firma esse sentiret, orauit
 hominem, vt se artem illam doceret. vix ostenderit
 se id velle; cùm Coriscus operam ei suam prolixissimè
 detulit. dictus est locus, dicta hora, ad quam cotidie
 conuenirent. nondum sex aut septem dies abierant,
 cùm ille quoque alter nomina amplius quingenta sine
 vlla difficultate, aut eodem, aut quocunque alio li-
 buisset, ordine repetebat. Hæc ego vix auderem lit-
 teris prodere, mendacij suspicionem reuerens, nisi
 & res adhuc recens esset, (nondum enim annus est)
 & Nico-

Ant. Marten
 Maria Lectionen
 LIII
 21

& Nicolaum Lippomanum Petri Alexandri filium, Lazarum Mocenicum Francisci filium, Joannem Malipetrum Nicolai filium, Georgium Contarenum Laurentij filium, patricos Venetos, optimos & nobilissimos adolescentes, aliosque præterea innumerabiles eius rei testes habebam, à quibus, si mentirer, vanitatem meam coargui nollem. artem verò illam Coticus accepisse se dicebat ab homine Gallo, quo puer domestico præceptore usus esset. Huic ego ne ex antiquitate quidem, quem opponam, habeo: nisi forte Cyrum, quem Plinius, Quintilianus, & alij Latini scriptores tradiderunt, tenuisse omnium militum nomina. Sed hoc, ut verum fatear, semper veritus sum, quàm consideratè atque exploratè tradidissent. Xenophon enim, à quo illi vel vno, vel præcipuè, quæ de Cyro dicebant, accipere potuerunt, istud tam incredibile non dicit; sed tantum eum tenuisse nomina *ἧς ὄφ' αὐτὸν ἠγεμόνων*. quod ut in imperatore laudabile est, ita non excedit fidem. Locus, si quis requirit, est libro quinto *πυδείας*. Fieri autem potest, ut Latinorum aliquis, qui locum illum Xenophontis malè accepisset, alios postea auctoritate sua in errorem induxerit. hoc enim non semel nouimus contigisse. sed tamen hæc de re nihil affirmo. Non erit alienum, ut puto, ascribere hoc loco distichon, quo Simonides, qui eius, de qua locuti sumus, artis pater fuisse traditur, iam octogenarius gloriatus est, neminem sibi memoria parem esse:

Μνήμης δ' ἔτινά φημι Σιμωνίδῃ ἰσοπαρίσει

Ὀγδοηκονταετῆϊ πῦσι Λεωτέρειε.

At Apollonius Tyaneus, cum centum haberet annos, tum quoque memoria excelluisse fertur.

sublata